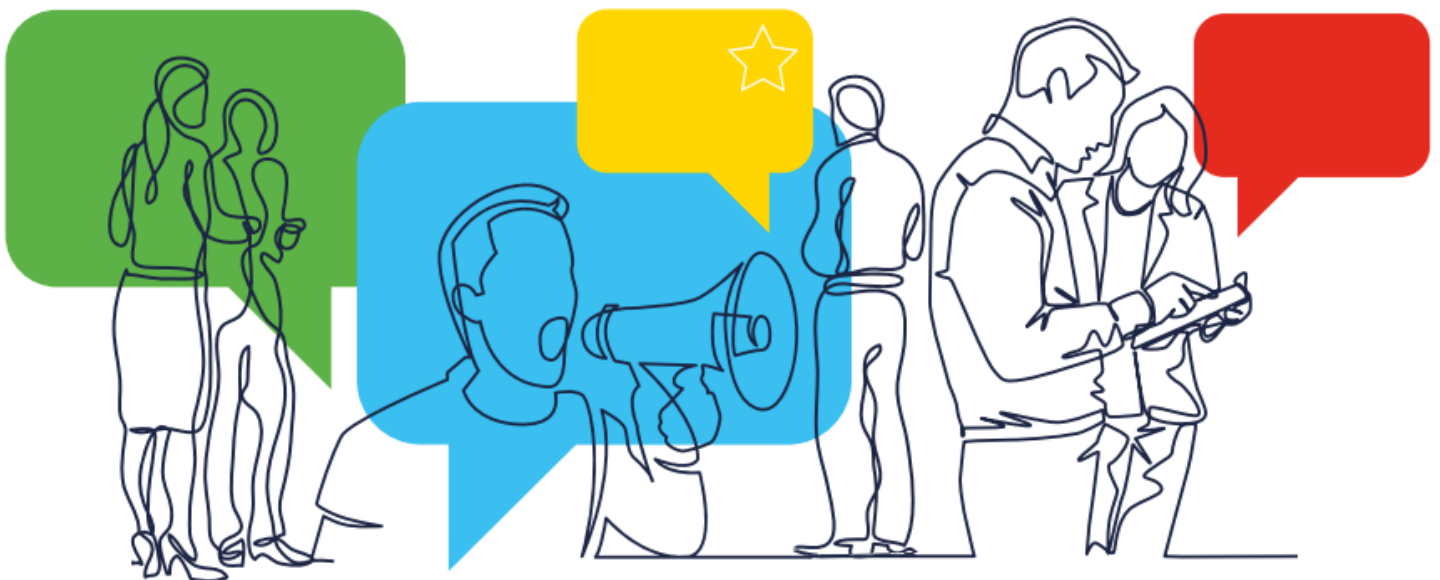

?????? ???? ?????????????? ??????????????????
?????????

Stop Glyphosate (Απαγόρευση της γλυφοσάτης)

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

???????? ?? ??? ?????????????? «Stop Glyphosate»

Η πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» (πλήρης ονομασία: **Απαγόρευση της γλυφοσάτης και προστασία των πολιτών και του περιβάλλοντος από τα τοξικά φυτοφάρμακα**), ήταν η τέταρτη επιτυχημένη Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών. Η πρωτοβουλία καλούσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναλάβει αποφασιστική δράση για τη ρύθμιση και τη διαφάνεια όσον αφορά τα φυτοφάρμακα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα ζιζανιοκτόνα με βάση τη γλυφοσάτη, τα οποία χρησιμοποιούνται ευρέως στη γεωργία, είχαν αποτελέσει αντικείμενο έντονου δημόσιου διαλόγου σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η έκθεση στη γλυφοσάτη είχε συνδεθεί με ανησυχίες για καρκίνο και με την υποβάθμιση των οικοσυστημάτων, και πολλοί πολίτες αμφισβήτησαν τη διαφάνεια και την ανεξαρτησία των επιστημονικών αξιολογήσεων στις οποίες βασίστηκε η έγκριση της χρήσης της.

Μέσω αυτής της πρωτοβουλίας, οι διοργανωτές κάλεσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προβεί στα εξής:

- **απαγόρευση των ζιζανιοκτόνων με βάση τη γλυφοσάτη·**
- **διασφάλιση ότι οι επιστημονικές αξιολογήσεις των φυτοφαρμάκων τα οποία υποβάλλονται προς έγκριση στις ρυθμιστικές αρχές της ΕΕ βασίζονται αποκλειστικά σε δημοσιευμένες μελέτες, οι οποίες έχουν ανατεθεί από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και όχι από τον βιομηχανικό κλάδο των φυτοφαρμάκων·**
- **καθορισμό υποχρεωτικών στόχων σε επίπεδο ΕΕ για τη μείωση της χρήσης των φυτοφαρμάκων** με προοπτική την επίτευξη ενός μέλλοντος χωρίς φυτοφάρμακα.

Η πρωτοβουλία καταχωρίστηκε στις 25 Ιανουαρίου 2017 και η συγκέντρωση υπογραφών ξεκίνησε την ίδια ημέρα. Χάρη σε έναν ήδη κινητοποιημένο συνασπισμό και στην ισχυρή συμμετοχή του κοινού, οι διοργανωτές συγκέντρωσαν ένα εκατομμύριο υπογραφές εντός μόλις πέντε μηνών. Ως εκ τούτου, η περίοδος συγκέντρωσης έκλεισε νωρίς, στις 2 Ιουλίου 2017, προκειμένου να καταστεί δυνατή η ταχεία επαλήθευση των δηλώσεων υποστήριξης προτού η Επιτροπή λάβει απόφαση σχετικά με την ανανέωση της άδειας της γλυφosatής.

Παρά τα διαφορετικά χρονοδιαγράμματα των κρατών μελών κατά τη διαδικασία επαλήθευσης, η πρωτοβουλία υποβλήθηκε επίσημα στις 6 Οκτωβρίου 2017, συνοδευόμενη από 1 070 865 επαληθευμένες δηλώσεις υποστήριξης. Οι διοργανωτές συναντήθηκαν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 23 Οκτωβρίου 2017, παρουσίασαν τα επιχειρήματά τους σε δημόσια ακρόαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 20 Νοεμβρίου 2017 και έλαβαν την επίσημη απάντηση της Επιτροπής σε ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου 2017.

Η πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» έφερε τη συζήτηση σχετικά με την ασφάλεια των φυτοφαρμάκων και την επιστημονική διαφάνεια στο υψηλότερο επίπεδο λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Καταχώριση πρωτοβουλίας

25/1/2017

Έναρξη συγκέντρωσης υπογραφών

25/1/2017

Κλείσιμο περιόδου συγκέντρωσης υπογραφών *

2/7/2017

* Οι διοργανωτές έκλεισαν νωρίτερα τη συγκέντρωση

Επικύρωση πρωτοβουλίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

6/10/2017

**Δόθηκε απάντηση για την πρωτοβουλία από την Ευρωπαϊκή
Επιτροπή**

12/12/2017

**?? ??????? ???? ?????????????? ????? ?? ??????????????? ??????????
????????????;**

Μια ιδιαίτερα δραστήρια συμμετοχή του κοινού από την πρώτη ημέρα

Οι Ευρωπαίοι πολίτες, τα μέσα ενημέρωσης και οι ΜΚΟ έδειξαν έντονο και σταθερό ενδιαφέρον για το ζήτημα της γλυφοσάτης. Η προσοχή αυτή ενισχύθηκε από μια σπάνια δημόσια διαφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων

(EFSA) και του Διεθνούς Οργανισμού Ερευνών για τον Καρκίνο (IARC) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της γλυφοσάτης στην υγεία.

Κινητοποίηση ενός υφιστάμενου συνασπισμού με συνεπή χρηματοδοτική βάση

Αντί να δημιουργήσουν έναν νέο συνασπισμό από το μηδέν, οι διοργανωτές κινητοποίησαν ένα ήδη εδραιωμένο δίκτυο ΜΚΟ με συνεπή χρηματοδοτική βάση. Οι οργανώσεις αυτές διέθεταν την προθυμία, την εμπειρογνώσια και τους πόρους που απαιτούνταν για να παρακολουθήσουν και να επηρεάσουν τη νομοθετική διαδικασία.

? ?????????? ????? ??? ??? ??????????????

Προετοιμασία

Η πρωτοβουλία δεν προέκυψε εκ του μηδενός. Βασίστηκε σε προηγούμενες προσπάθειες προώθησης του ζητήματος, συμπεριλαμβανομένου αιτήματος που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2015, το οποίο είχε ήδη προκαλέσει σημαντική ευαισθητοποίηση του κοινού. Η δρομολόγηση μιας Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών θεωρήθηκε το λογικό επόμενο βήμα για τη μετατροπή της κινητοποίησης σε θεσμική δέσμευση.

Μία από τις κύριες αρχικές προκλήσεις ήταν η επίτευξη συμφωνίας σχετικά με την **εστίαση της πρωτοβουλίας**. Ο συνασπισμός πίσω από την πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» ήταν ευμεγέθης και ποικιλόμορφος. Ορισμένοι εταίροι τόνιζαν τη σχέση μεταξύ γλυφοσάτης και καρκίνου, άλλοι έδιναν προτεραιότητα στην προστασία της βιοποικιλότητας, ενώ άλλοι εξέφραζαν ανησυχίες σχετικά με την επιρροή των εταιρειών στις κανονιστικές διαδικασίες. Η επίτευξη συναίνεσης απαιτούσε ουσιαστικό διάλογο και συμβιβασμό.

Για τη διαχείριση αυτής της πολυπλοκότητας, οι διοργανωτές δημιούργησαν έναν «**κύκλο διοργάνωσης**», ο οποίος αποτελούνταν από δέκα εκπροσώπους βασικών οργανώσεων. Συνεδρίαζαν σε εβδομαδιαία βάση για να συντονίσουν τις αποφάσεις

σχετικά με την κατανομή της χρηματοδότησης, τη στρατηγική επικοινωνίας, την καταχώριση και τη σύνταξη της πρωτοβουλίας και του παραρτήματός της. Ο συντονιστής της πρωτοβουλίας εκπόνησε τα αρχικά σχέδια, τα οποία διανεμήθηκαν για σχολιασμό και αναθεωρήθηκαν συνεργατικά σε πολλαπλούς γύρους.

Σημείωση

Καθώς πολλοί από τους συμμετέχοντες οργανισμούς είχαν ήδη συνεργαστεί σε προηγούμενες εκστρατείες, **η δημιουργία συμμαχιών ήταν λιγότερο χρονοβόρα από ό,τι για πολλές άλλες πρωτοβουλίες**. Ωστόσο, οι διοργανωτές τόνισαν ότι **το να βασιστούν αποκλειστικά σε ένα υφιστάμενο δίκτυο δεν θα ήταν επαρκές**. Η διεύρυνση της προβολής και ο εντοπισμός κενών στην εκπροσώπηση παρέμειναν ουσιαστικής σημασίας.

Συγκέντρωση χρηματοδότησης και πόροι

Η **πρωτοβουλία συγκέντρωσε 328 399 ευρώ από διάφορες πηγές**, συμπεριλαμβανομένων των Campact, WeMove.eu και Greenpeace, και κατέστη η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών με τη μεγαλύτερη μέχρι τότε χρηματοδότηση. Μια σταθερή και συνεπής χρηματοδοτική βάση επέτρεψε στους διοργανωτές να επενδύσουν στον συντονισμό, στην προβολή και σε υποδομές της εκστρατείας, διασφαλίζοντας τη διαρκή κινητοποίηση καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου συγκέντρωσης.

Πηγές χρηματοδότησης (€)

Σημείωση: Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη και τη χρηματοδότηση της πρωτοβουλίας «Stop Glyphosate» είναι διαθέσιμες στη σελίδα της πρωτοβουλίας στο μητρώο ΕΠΠ. Είναι υποχρεωτική η αναφορά μόνο των συνεισφορών άνω των 500 ευρώ ανά χορηγό.

Στρατηγική της εκστρατείας

Εξαρχής, οι διοργανωτές συνειδητοποίησαν ότι η προσοχή του κοινού ήταν ήδη μεγάλη. **Η προβολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου** αποτέλεσε τη **ραχοκοκαλιά της εκστρατείας**. Δεδομένου ότι η πρωτοβουλία συντονίστηκε από μια οργάνωση που διοργανώνει διαδικτυακές εκστρατείες επί διαφόρων θεμάτων, οι διοργανωτές διέθεταν εμπειρία στην κινητοποίηση μεγάλων βάσεων υποστηρικτών τηρώντας τακτική επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι εταίροι υιοθέτησαν παρόμοιες προσεγγίσεις, απευθυνόμενοι στα δικά τους δίκτυα και διατηρώντας τη συμμετοχή σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της εκστρατείας.

Οι διοργανωτές κατάρτισαν κατάλογο των **εθνικών οργανώσεων-εταίρων** που επιθυμούσαν να συμμετάσχουν και συνεργάστηκαν στενά μαζί τους για να αναρτήσουν έντυπα συγκέντρωσης υπογραφών απευθείας στους ιστότοπούς τους. Η διατήρηση τακτικών επαφών με τους εταίρους ήταν ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα των μηνυμάτων και η ανάπτυξη δυναμικής.

Η **έγκαιρη χαρτογράφηση των ενδιαφερόμενων μερών** αποδείχθηκε αποφασιστικής σημασίας. Οι διοργανωτές προσδιόρισαν τα κράτη μέλη στα οποία η επίτευξη του ελάχιστου ορίου θα αποτελούσε πρόκληση και έχτισαν προδραστικά σχέσεις με οργανώσεις και επηρεαστές γνώμης στις εν λόγω χώρες. Αυτή η στρατηγική εστίαση συνέβαλε στη διασφάλιση ευρείας γεωγραφικής κάλυψης.

Ο ιστότοπος της εκστρατείας **μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες της ΕΕ**, αυξάνοντας την προσβασιμότητα στα κράτη μέλη. Περίπου το 8–9 % των υπογραφών συγκεντρώθηκε απευθείας μέσω του ιστοτόπου, χάρη στις προσπάθειες **βελτιστοποίησης για μηχανές αναζήτησης (SEO)**. Ωστόσο, από την 1η Ιανουαρίου 2023, οι υπογραφές δεν μπορούν πλέον να συγκεντρώνονται απευθείας μέσω των ιστοτόπων των εκστρατειών: οι διοργανωτές μπορούν να ανακατευθύνουν τους χρήστες μόνο στο επίσημο επιγραμμικό σύστημα συγκέντρωσης.

Εκτός από την κινητοποίηση στο διαδίκτυο, οι διοργανωτές πειραματίστηκαν και με την **ευαισθητοποίηση εκτός διαδικτύου**. Σε συνεργασία με τις Campact και GLOBAL2000, διοργάνωσαν μια πανευρωπαϊκή «ημέρα συγκέντρωσης υπογραφών εκτός διαδικτύου», αποστέλλοντας 5 000 πακέτα συγκέντρωσης υπογραφών σε υποστηρικτές. Περίπου 100 000 υπογραφές συγκεντρώθηκαν σε ένα μόλις Σαββατοκύριακο.

Στην Ισπανία, στην Ιταλία και στη Γαλλία, όπου η συντονιστική οργάνωση διέθετε μεγάλη τοπική ισχύ, προσλήφθηκαν επαγγελματίες **εθνικοί διοργανωτές**

εκστρατειών. Ακόμη και σε χώρες χωρίς ειδικό προσωπικό, οι προσπάθειες προβολής εξασφάλισαν τη συμμετοχή σε ολόκληρη την Ένωση.

Εντός πέντε μηνών, η πρωτοβουλία είχε υπερβεί το ένα εκατομμύριο υπογραφές : ένα ορόσημο που κατέδειξε τόσο την ισχύ του συνασπισμού όσο και την ένταση του δημόσιου ενδιαφέροντος.

????????? ?????????????? ??? ?????????????? ???????????

Οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας χρησιμοποίησαν ένα ανεξάρτητο διαδικτυακό σύστημα συγκέντρωσης. Το σύστημα αυτό, εκτός από τη δυνατότητα διαδικτυακής συγκέντρωσης υπογραφών, επέτρεψε στους διοργανωτές να συγκεντρώσουν στοιχεία επικοινωνίας και να ενσωματώσουν το έντυπο στους δικτυακούς τόπους εταίρων τους. Αν και οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας «Stop Glyphosate» χρησιμοποίησαν ανεξάρτητο διαδικτυακό σύστημα συγκέντρωσης, από την 1η Ιανουαρίου 2023 το «κεντρικό επιγραμμικό σύστημα συγκέντρωσης» είναι το μόνο σύστημα που μπορούν να χρησιμοποιούν οι διοργανωτές για τη διαδικτυακή συγκέντρωση υπογραφών.

Αριθμός δηλώσεων υποστήριξης που συγκέντρωσε η πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» ανά κράτος μέλος

Τα πράσινα «τικ» στον χάρτη δείχνουν τα κράτη μέλη της ΕΕ στα οποία συμπληρώθηκε επιτυχώς το κατώτατο όριο υπογραφών για την υποστήριξη της πρωτοβουλίας. Με συνολικό αριθμό 1 070 865 επαληθευμένων δηλώσεων, η πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» πέτυχε τα **ελάχιστα όρια σε εννέα κράτη μέλη.**

Οι αστερίσκοι στον χάρτη δείχνουν τα κράτη μέλη της ΕΕ στα οποία ελήφθησαν πιστοποιητικά σχετικά με τις δηλώσεις υποστήριξης μετά την υποβολή τους. Οι αριθμοί αυτοί δεν περιλαμβάνονται στον συνολικό αριθμό υπογραφόντων. Ο πλήρης πίνακας με τις δηλώσεις υποστήριξης διατίθεται στην [ειδική ιστοσελίδα της Επιτροπής.](#)

- **Όσον αφορά τη διαφάνεια και την ανεξαρτησία των επιστημονικών αξιολογήσεων**, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να υποβάλει νομοθετική πρόταση έως τον Μάιο του 2018 για την ενίσχυση της διαφάνειας στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνου της ΕΕ και για τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της αξιοπιστίας των μελετών που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).
- **Όσον αφορά τους στόχους μείωσης των φυτοφαρμάκων σε επίπεδο ΕΕ**, αντί να θεσπίσει υποχρεωτικούς στόχους μείωσης, η Επιτροπή αποφάσισε να επικεντρωθεί στη βελτίωση της εφαρμογής της οδηγίας για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων. Δεσμεύτηκε επίσης να αναπτύξει εναρμονισμένους δείκτες κινδύνου για την καλύτερη παρακολούθηση της χρήσης των φυτοφαρμάκων και την τεκμηρίωση των μελλοντικών αποφάσεων πολιτικής.

Νομοθετικός αντίκτυπος και συνέχεια που δόθηκε

Μολονότι ο πρωταρχικός στόχος της απαγόρευσης της γλυφοσάτης δεν επιτεύχθηκε, **η πρωτοβουλία είχε σημαντικό νομοθετικό αντίκτυπο.**

Τον **Απρίλιο του 2018** η Επιτροπή υπέβαλε **νομοθετική πρόταση για την ενίσχυση της διαφάνειας στη διαδικασία εκτίμησης κινδύνου για την αλυσίδα τροφίμων της ΕΕ**. Η πρόταση εισήγαγε την αυτόματη δημοσίευση των μελετών του βιομηχανικού κλάδου που υποβάλλονται για την έγκριση προϊόντων και ενισχυμένους κανόνες διακυβέρνησης για τις μελέτες που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).

Κατόπιν διαπραγματεύσεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι νέοι **κανόνες διαφάνειας εγκρίθηκαν και εφαρμόζονται από τις 27 Μαρτίου 2021**. Ως εκ τούτου, τα προϊόντα που σχετίζονται με τα τρόφιμα, συμπεριλαμβανομένων των φυτοφαρμάκων, δεν μπορούν πλέον να εγκρίνονται με βάση μη δημοσιοποιημένες μελέτες του βιομηχανικού κλάδου. Όλες οι μελέτες που υποβάλλονται στο πλαίσιο των διαδικασιών έγκρισης πρέπει πλέον να δημοσιοποιούνται, ώστε να καθίσταται δυνατός ο ανεξάρτητος επιστημονικός έλεγχος. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, ο συνασπισμός των ΜΚΟ εξακολούθησε να συμμετέχει ενεργά, να παρακολουθεί στενά τις διαπραγματεύσεις και να εργάζεται για τη διαφύλαξη της φιλοδοξίας της πρότασης για διαφάνεια.

Ακόμη και μετά την επίσημη ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών, ο συνασπισμός παρέμεινε σε επαφή και συνέχισε να προωθεί τη συμμετοχή της κοινότητας των υποστηρικτών του. Οι οργανώσεις-εταίροι και οι μεμονωμένοι υποστηρικτές ενημερώθηκαν για τα αποτελέσματα της εκστρατείας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ενθαρρύνθηκαν να συνεχίσουν να συμμετέχουν ενεργά. Ο συνασπισμός διατήρησε τον συντονισμό μεταξύ των οργανώσεων-μελών του και συνέχισε να προωθεί ζητήματα που σχετίζονται με τους στόχους της πρωτοβουλίας.

Μολονότι αυτή η συντονισμένη δραστηριότητα επιβραδύνθηκε σταδιακά με την πάροδο του χρόνου, τα δίκτυα που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της εκστρατείας παρέμειναν. Οι διοργανωτές διατήρησαν επαφή με τους υποστηρικτές και τους κινητοποίησαν όταν προέκυψαν σχετικές συζητήσεις πολιτικής. Όπως εξήγησαν, «οι υποστηρικτές αποτέλεσαν κρίσιμη δύναμη σε μεταγενέστερο στάδιο», ιδίως όταν γινόταν συζήτηση για συναφή ζητήματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η κινητοποίηση που προκάλεσε η πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» επεκτάθηκε πέραν της περιόδου συγκέντρωσης και συνέβαλε στη σταθερή δέσμευση για ρύθμιση των φυτοφαρμάκων και επιστημονική διαφάνεια.

Μάθετε περισσότερα για το πώς η πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» επέφερε μια μικρή επανάσταση (https://citizens-initiative-forum.europa.eu/citizens-experiences/blogs/how-stop-glyphosate-brought-about-small-revolution_el)

????? ??? ?????????? ??? ?????????????? ??????????????

Δημιουργείστε ένα συνεκτικό κοινό

Η προετοιμασία θα πρέπει να ξεκινήσει πολύ πριν από την καταχώριση. Μια μεγάλη και δραστήρια βάση υποστηρικτών επιτρέπει την ταχεία κινητοποίηση μετά την έναρξη της περιόδου συγκέντρωσης.

Εξασφαλίστε επαρκή χρηματοδότηση

Οι συνεχιζόμενες εκστρατείες απαιτούν επαρκείς οικονομικούς πόρους. Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες οργανισμούς να συγκεντρώσουν κεφάλαια ενεργά για τη στήριξη της προβολής, του συντονισμού και της επικοινωνίας καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου συγκέντρωσης.

Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στο χρονοδιάγραμμα

Είναι σημαντικό το χρονοδιάγραμμα να είναι στρατηγικό. Η ευθυγράμμιση της δρομολόγησης της πρωτοβουλίας με τις εν εξελίξει νομοθετικές συζητήσεις μπορεί να αυξήσει την προβολή, την πολιτική συνάφεια και τον συνολικό αντίκτυπο.

Επιλέξτε αποτελεσματικούς διαύλους επικοινωνίας

Μια σαφής και εστιασμένη επικοινωνιακή στρατηγική είναι ουσιαστικής σημασίας. Προσδιορίστε τους διαύλους που είναι καλύτεροι για την προσέγγιση του κοινού σας και χρησιμοποιήστε τους με συνέπεια για να χτίσετε και να διατηρήσετε τη δυναμική σας.

Αν έχετε αμφιβολίες σχετικά με την πρωτοβουλία σας, ρωτήστε τους ειδικούς μας!

https://citizens-initiative-forum.europa.eu/seek-advice_e/#

????????? ????????????

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την πρωτοβουλία «Stop Glyphosate» διατίθενται στον ιστότοπο των διοργανωτών (<https://stopglyphosate.eu/>) και στην ειδική ιστοσελίδα της Επιτροπής.